

T/3618. számú

törvényjavaslat

a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról

Előadó: Gulyás Gergely
Miniszterelnökséget vezető miniszter

Budapest, 2018. november

a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról

1. §

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 1.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A lelkiismereti és a vallásszabadság mindenkit megillető alapvető jog, amely nem köthető semmilyen jogi formához.”

2. §

Az Ehtv. 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A lelkiismereti és vallásszabadság joga a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti jogviszonyban, valamint a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti jogviszonyban állók számára szolgálatteljesítésük során – a szervezet működési rendjével és a honvédelmi kötelezettség teljesítésével összhangban – szabadon gyakorolható.”

3. §

Az Ehtv. II-V. Fejezete helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„II. FEJEZET

A VALLÁSI KÖZÖSSÉG JOGÁLLÁSA

1. A vallási tevékenység és a vallási közösség jogállására vonatkozó általános szabályok

6. § Vallási közösség a természetes személyek minden olyan közössége, szervezeti formától, jogi személyiségtől vagy elnevezéstől függetlenül, amely vallás gyakorlására alakult, és elsődlegesen vallási tevékenységet végez.

7. § (1) Vallási közösség működhet jogi személyiség nélkül, valamint jogi személyiséggel rendelkező szervezeti formában.

(2) Jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség

- a) a vallási egyesület,
- b) a nyilvántartásba vett egyház,
- c) a bejegyzett egyház és
- d) a bevett egyház.

(3) A bevett egyház, a bejegyzett egyház, a nyilvántartásba vett egyház, illetve a vallási egyesület azonos hitelveket valló, természetes személyekből álló, önkormányzattal rendelkező autonóm szervezet.

7/A. § (1) A jogi személyiségű vallási közösség tagjai vallási meggyőződésének megfelelően szabadon állapítja meg vallási és ezen alapuló egyéb közcélú tevékenysége kereteit, szabályait, szervezeti formáját és elnevezését.

(2) A vallási közösség olyan világnézethez kapcsolódó tevékenységet folytat, amely természetfelettire irányul, rendszerbe foglalt hitelvekkel rendelkezik, tanai a valóság egészére vonatkoznak, valamint sajátos magatartáskövetelményekkel az emberi személyiség egészét átfogja (a továbbiakban: vallási tevékenység).

(3) Önmagában nem tekinthető vallási tevékenységnek

- a) a politikai és érdekvérvényesítő,
- b) a pszichikai vagy parapszichikai,
- c) a gyógyászati,
- d) a gazdasági-vállalkozási,
- e) a nevelési,
- f) az oktatási,
- g) a felsőoktatási,
- h) az egészségügyi,
- i) a karitatív,
- j) a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi,
- k) a kulturális,
- l) a sport-,
- m) az állat-, környezet- és természetvédelmi,
- n) a hitéleti tevékenységhez szükségesen túlmenő adatkezelési, valamint
- o) a szociális

tevékenység.

(4) A vallási közösség kizárólag olyan vallási tevékenységet gyakorolhat, amely az Alaptörvénnyel nem ellentétes, jogszabályba nem ütközik, és nem sérti más közösségek jogait és szabadságát.

7/B. § A vallási közösség az egyház megjelölést elnevezésében és a tevékenységére való utalás során önmeghatározása céljából – a saját hitelvei szerinti tartalommal – használhatja.

7/C. § A vallási egyesület elnevezése az egyesületi különös formára való utalást nem tartalmazza.

8. § (1) Az állam a vallási közösségek irányítására, felügyeletére szervet nem működtethet, és nem hozhat létre.

(2) A vallási közösség hitelvei, belső törvénye, alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata vagy azoknak megfelelő más szabályzata (a továbbiakban együtt: belső szabály) alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt állami hatóság nem vizsgálhatja. A vallási közösség belső szabályon alapuló döntését állami szerv nem módosíthatja vagy bírálhatja felül, a jogszabályban nem szabályozott belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre.

9. § (1) Az állam és a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek együttműködhetnek a közjó előmozdításában. Az állam a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségekkel történelmi és kulturális értékeket megőrző, nevelési-oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és

ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenység, valamint más közcélú tevékenység ellátására megállapodást köthet történelmi és társadalmi szerepük, társadalmi elfogadottságuk, beágyazottságuk, szervezettségük, az általuk hagyományosan végzett közcélú tevékenységek során szerzett tapasztalataik és – az együttműködéssel érintett közcélú tevékenységek sajátosságaihoz igazodva – az azok ellátásához szükséges feltételek fennállásának figyelembe vételével.

(2) Az állam az (1) bekezdés szerinti kiemelkedő jelentőségű közcélú tevékenységeket szervezettségük, társadalmi támogatottságuk, történelmi és társadalmi szerepük, valamint ilyen tevékenységek ellátása során szerzett tapasztalataik alapján hosszú távon ellátni képes és kész, jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségekkel kérelmükre – határozatlan időre átfogó együttműködési megállapodást (a továbbiakban: átfogó megállapodás) köthet, amely a hitéleti támogatásra is kiterjedhet.

2. A vallási egyesület

9/A. § (1) Az azonos hitelveket valló természetes személyek vallásuk gyakorlása céljából, vallási tevékenység végzésére vallási egyesületet hozhatnak létre.

(2) A vallási egyesületre az egyesületre vonatkozó szabályokat az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

9/B. § A vallási egyesület alapszabálya az egyesületre vonatkozó szabályoktól eltérően határozhatja meg

- a)* a tagsági jogviszony keletkezésének és a tagsági jogok gyakorlásának módját, valamint
- b)* azoknak a vallási egyesülettel jogviszonyban álló személyeknek a körét, feladatát és hatáskörét, akik az egyesület
 - ba)* működésére vonatkozó belső döntés meghozatalára és ellenőrzésére, illetve
 - bb)* ügyintézésére és képviselésére

jogosultak.

9/C. § (1) A vallási egyesülettel az állam határozott időre – legfeljebb öt évre - szóló megállapodást köthet egyes közcélú tevékenységek ellátására, illetve a hitéleti tevékenység támogatására. A megállapodás – esetenként legfeljebb az eredeti időtartamnak megfelelő mértékben – meghosszabbítható.

(2) A vallási egyesület a hitéleti célú tevékenységének támogatása céljából jogosult a magánszemélyek által befizetett személyi jövedelemadó külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére.

3. A nyilvántartásba vett egyház

9/D. § (1) A vallási egyesületet – kérelmére – nyilvántartásba vett egyházként kell nyilvántartásba venni, ha

- a)* részére a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtását megelőző 3 év átlagában legalább ezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét, és
- b)* legalább
 - ba)* 5 éve vallási egyesületként működik, vagy
 - bb)* 100 éves szervezett formában történő önálló nemzetközi működéssel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a vallási egyesületet – kérelmére – nyilvántartásba vett egyházként akkor is nyilvántartásba kell venni, ha

a) legalább ezer, Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező nyilvántartott tagja van,

b) legalább 5 éve vallási egyesületként működik, és

c) nyilatkozik arról, hogy hitéleti tevékenysége vagy közcélú tevékenysége érdekében az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatást a kérelem benyújtását követően nem vesz igénybe.

(3) Az (1) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti nemzetközi működést

a) Magyarország kivételével legalább két országban egyházi státusszal rendelkező és – a kérelmező vallási egyesülettel, illetve nyilvántartásba vett egyházzal - azonos hitelveket valló egyházak által kiállított igazolás,

b) Magyarország kivételével legalább két országban működő és azonos hitelveket valló egyházak, tagegyházak szövetsége által a szövetségi tagságról kiállított igazolás, vagy

c) Magyarország kivételével legalább két országban működő részegyházakat összefogó világegyház által kiállított részegyházi tagságról szóló igazolás

alapján kell megállapítani.

(4) A nyilvántartásba vett egyház a hitéleti célú tevékenységének támogatása céljából jogosult a magánszemélyek által befizetett személyi jövedelemadó külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére.

(5) A nyilvántartásba vett egyházzal az állam határozott időre – legfeljebb tíz évre - szóló megállapodást köthet közcélú tevékenység ellátására, illetve a hitéleti tevékenység támogatására. A megállapodás – esetenként legfeljebb az eredeti időtartamnak megfelelő mértékben – meghosszabbítható. A megállapodás alapján a nyilvántartásba vett egyház külön törvény szerinti adó-, illetve azzal egy tekintet alá eső más kedvezményben részesülhet.

(6) A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1990. évi IV. törvény) alapján egyházként, illetve az e törvény alapján alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint vallási tevékenységet végző szervezetként történt folyamatos működés a vallási egyesületként történő működés időtartamába akkor számít be, ha a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2018. évi ... törvény (a továbbiakban: Módtv.) hatálybalépését megelőző napon a vallási közösség a vallási tevékenységet végző szervezetek nyilvántartásában szerepelt, vagy a Módtv. hatálybalépéséig egyházként történő elismerési eljárást kezdeményezett, és az eljárás jogerősen még nem fejeződött be.

3/A. A bejegyzett egyház

9/E. § (1) A vallási egyesületet – kérelmére – bejegyzett egyházként kell nyilvántartásba venni, ha

a) részére a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtását megelőző 5 év átlagában legalább négyezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét, és

b) legalább

ba) 20 éve vallási egyesületként működik, vagy

bb) 100 éves szervezett formában történő önálló nemzetközi működéssel rendelkezik.

(2) A nyilvántartásba vett egyházat – kérelmére – bejegyzett egyházként kell nyilvántartásba venni, ha

a) részére a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtását megelőző 5 év átlagában négyezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét, és

b) legalább

ba) 15 éve nyilvántartásba vett egyházként működik, vagy

bb) 100 éves szervezett formában történő önálló nemzetközi működéssel rendelkezik.

(3) Az (1) bekezdésétől eltérően a vallási egyesületet – kérelmére – bejegyzett egyházként akkor is nyilvántartásba kell venni, ha

a) legalább tízezer, Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező nyilvántartott tagja van,

b) legalább 20 éve vallási egyesületként működik, és

c) nyilatkozik arról, hogy hitéleti tevékenysége vagy közcélú tevékenysége érdekében az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatást a kérelem benyújtását követően nem vesz igénybe.

(4) A (2) bekezdésétől eltérően a nyilvántartásba vett egyházat – kérelmére – bejegyzett egyházként akkor is nyilvántartásba kell venni, ha

a) legalább tízezer, Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező nyilvántartott tagja van,

b) legalább 15 éve nyilvántartásba vett egyházként működik, és

c) nyilatkozik arról, hogy hitéleti tevékenysége vagy közcélú tevékenysége érdekében az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatást a kérelem benyújtását követően nem vesz igénybe.

(5) Az (1) bekezdés b) pont bb) alpontja és a (2) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti nemzetközi működést

a) Magyarország kivételével legalább két országban egyházi státusszal rendelkező és – a kérelmező vallási egyesülettel, illetve nyilvántartásba vett egyházzal - azonos hitelveket valló egyházak által kiállított igazolás,

b) Magyarország kivételével legalább két országban működő és azonos hitelveket valló egyházak, tagegyházak szövetsége által a szövetségi tagságról kiállított igazolás, vagy

c) Magyarország kivételével legalább két országban működő részegyházakat összefogó világegyház által kiállított részegyházi tagságról szóló igazolás

alapján kell megállapítani.

(6) Az 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve az e törvény alapján alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint vallási tevékenységet végző szervezetként történt folyamatos működés a vallási egyesületként, illetve nyilvántartásba vett egyházként történő működés időtartamába akkor számít be, ha a Módtv. hatálybalépését megelőző napon a vallási közösség a vallási tevékenységet végző szervezetek nyilvántartásában szerepelt, vagy a Módtv. hatálybalépéséig egyházként történő elismerési eljárást kezdeményezett, és az eljárás jogerősen még nem fejeződött be.

9/F. § (1) A bejegyzett egyházzal az állam határozott időre – legfeljebb 15 évre - megállapodást köthet közcélú tevékenység ellátására, illetve a hitéleti tevékenység támogatására. A megállapodás – esetenként legfeljebb az eredeti időtartamnak megfelelő mértékben – meghosszabbítható. A megállapodás alapján a bejegyzett egyház külön törvény szerinti adó-, illetve azzal egy tekintet alá eső más kedvezményben részesülhet.

(2) A bejegyzett egyház a hitéleti célú tevékenységének támogatása céljából jogosult a magánszemélyek befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére és annak állami kiegészítésére, illetve az ennek helyébe lépő juttatásra.

3/B. A bevett egyház

9/G. § (1) A bevett egyház az olyan bejegyzett egyház, amellyel az állam a közösségi célok érdekében történő együttműködésről átfogó megállapodást kötött. Az átfogó megállapodás megkötése, illetve annak módosítása során az állam nevében az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) jár el.

(2) Átfogó megállapodás megkötése iránti kérelmet a bejegyzett egyház, vagy az ilyen megállapodással nem rendelkező bevett egyház terjeszthet elő a miniszterhez. Amennyiben a Módtv. hatálybalépésekor már bevett egyházzal az átfogó megállapodás létrejön, azt nem kötelező a (3) bekezdésben foglaltak szerint törvényben kihirdetni. Amennyiben az átfogó megállapodás nem jön létre, az a bevett egyház jogállását nem érinti.

(3) Az (1) bekezdés szerinti átfogó megállapodást, illetve annak módosítását törvényben kell kihirdetni. A kihirdetést és a melléklet kiegészítését kezdeményező törvényjavaslatot a Kormány a megállapodás hatályba lépését követő 30 napon belül az Országgyűléshez benyújtja. A bejegyzett egyház az átfogó megállapodás törvényben történő kihirdetésének és a melléklet kiegészítésének a napjától minősül bevett egyháznak. Az átfogó megállapodásból eredő jogok és kötelezettségek azonban az átfogó megállapodás hatályba lépésének időpontjától megilletik, illetve terhelik a bejegyzett egyházat.

(4) A bevett egyház hitéleti célú tevékenysége érdekében adó-, illetve azzal egy tekintet alá eső más kedvezményben, valamint költségvetési támogatásban részesül. E támogatásokkal kapcsolatos részletes szabályokat törvény állapítja meg.

(5) A bevett egyház a hitéleti célú tevékenységének támogatása céljából jogosult a magánszemélyek befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére és annak állami kiegészítésére, illetve az ennek helyébe lépő juttatásra.

(6) A bevett egyházakat a melléklet tartalmazza.

3/C. Az egyházi jogi személy

10. § Egyházi jogi személy a bevett egyház, a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház, továbbá azok belső egyházi jogi személye.

11. § (1) A bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint jogi személyiséggel rendelkező egysége, szervezete vagy intézménye jogi személy.

(2) A belső egyházi jogi személy a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint működik; a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső egyházi jogi személye a belső szabályban meghatározott viszonyokban a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház képviselőjében jár el. A belső egyházi jogi személyre a bevett egyházra, a bejegyzett egyházra, illetve a nyilvántartásba vett egyházra vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni.

(3) A bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház közcélú tevékenységet ellátó intézménye a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint belső egyházi jogi személynek minősülhet. Nem minősül belső egyházi jogi személynek a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház által létrehozott gazdasági társaság, alapítvány és egyesület.

11/A. § A bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya a jogi személyre törvényben meghatározott általános szabályoktól eltérően határozhatja meg

- a) a bevett egyház, a bejegyzett egyház, a nyilvántartásba vett egyház és a belső egyházi jogi személy
 - aa) szervezetére és képviselőjére,
 - ab) törvényes működésének biztosítékaira,
 - ac) átalakulására, egyesülésére, szétválására és jogutód nélküli megszűnésére, valamint
- b) a belső egyházi jogi személy létesítésére

vonatkozó szabályokat.

II/A. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉG SZOLGÁLATÁBAN ÁLLÓ SZEMÉLY

12. § (1) Az egyházi személy a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabályában meghatározott, az egyházi jogi személy szolgálatában álló, egyházi szolgálatot sajátos egyházi szolgálati viszonyban, munkaviszonyban vagy egyéb jogviszonyban teljesítő természetes személy.

(2) Az egyházi személy a hitéleti szolgálata során tudomására jutott, személyiségi jogot érintő információkat nem köteles állami hatóság tudomására hozni.

(3) Az egyházi személy fokozott szabálysértési és büntetőjogi védelemben részesül.

12/A. § (1) A vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja a vallási egyesület szolgálatában álló, munkaviszonyban vagy egyéb jogviszonyban foglalkoztatott természetes személy.

(2) A vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjára a 12. § (2) és (3) bekezdését alkalmazni kell.

III. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉG ÉS A BELSŐ EGYHÁZI JOGI SZEMÉLY NYILVÁNTARTÁSA

4. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség nyilvántartása

13. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget – a bevett egyházakat kivéve - a Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: bíróság) veszi nyilvántartásba. A bíróság kizárólagos illetékességgel jár el.

(2) A bíróság a bejegyzett egyházak, a nyilvántartásba vett egyházak és a vallási egyesületek nyilvántartásait (a továbbiakban együtt: nyilvántartás) elkülönítetten vezeti.

(3) A nyilvántartásra az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a civil szervezetek bírósági nyilvántartására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

13/A. § (1) A vallási egyesületként történő nyilvántartásba vétel iránti kérelem alapján a bíróság kizárólag azt vizsgálja, hogy

- a)* a szervezet képviselői nyilatkoztak arról, hogy az alapítás vallási tevékenység végzése céljából történik, és ez az alapszabályból megállapítható,
- b)* a szervezet által gyakorolni kívánt tevékenység a 7/A. § (2)-(4) bekezdésével nem ellentétes, és ez az alapszabályból megállapítható,
- c)* a szervezet elnevezése megfelel a 7/B. és 7/C. §-ban foglaltaknak a 20/A. § (2) bekezdésében foglaltakat is figyelembe véve,
- d)* legalább tíz tag a szervezet vallási célra történő megalakulását kimondta, és elfogadta a szervezet alapszabályát,
- e)* a szervezet tagja legalább tíz, Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, és az alapszabály nem teszi lehetővé, hogy a szervezetnek nem természetes személy tagja is legyen, és
- f)* a kérelmező csatolta az *a)*-*e)* pontban foglaltak igazolására szolgáló dokumentumokat.

(2) A bíróság az e § szerinti nyilvántartásba vétel iránti kérelmet kizárólag abban az esetben utasíthatja el, ha a szervezet nem felel meg az (1) bekezdés *a)*-*f)* pontjában meghatározott valamely feltételnek.

14. § (1) A bíróság a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget (e § alkalmazásában a továbbiakban: kérelmező) kérelmére bejegyzett egyházként, illetve nyilvántartásba vett egyházként nyilvántartásba veszi, ha

- a)* a kérelmező elsődlegesen vallási tevékenységet végez, tanításának lényegét tartalmazó hitvallása és rítusa van, és ez az alapszabályból megismerhető,
- b)* a 9/D. § (1)-(3) bekezdésében, illetve a 9/E. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek,
- c)* a kérelmező nyilatkozik arról, hogy tevékenysége és az alapszabálya a 7/A. § (2)-(4) bekezdésével nem ellentétes, és ez az alapszabályból megállapítható,

d) a kérelmező nyilatkozik arról, hogy a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül számviteli és gazdálkodási szabályok ismételt megsértése miatt vele szemben joghátrány nem került alkalmazásra, illetve ilyen eljárás nincs folyamatban,

e) a kérelmező nyilatkozik arról, hogy vele szemben a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül jogerős döntéssel büntető intézkedés nem történt, illetve erre vonatkozó eljárás nincs folyamatban, és

f) a kérelmező csatolta az a)-e) pontban foglaltak igazolására szolgáló dokumentumokat.

(2) A bíróság a 9/E. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja vagy a 9/E. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti feltétel alkalmazása esetén a kérelmezőt bejegyzett egyházként, illetve nyilvántartásba vett egyházként akkor veszi nyilvántartásba, ha vele szemben nemzetbiztonsági kockázat nem merült fel. Ezen feltétel vizsgálata során a bíróság a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény szerinti, a nemzetbiztonsági kockázati tényezők vizsgálatára irányuló eljárás lefolytatását kezdeményezi.

(3) A 9/E. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja, valamint a 9/E. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti feltétel vizsgálata során a bíróság egyházjogász, vallástörténész, vallástudós vagy szociológus szakképzettségű és tudományos fokozattal rendelkező szakértő, továbbá a nemzetbiztonsági szolgálat szakértőként való közreműködését veheti igénybe. Nem kérhető fel szakértőként egyházi személy.

(4) A bíróság az e § szerinti nyilvántartásba vétel iránti kérelmet kizárólag abban az esetben utasíthatja el, ha a kérelmező nem felel meg az (1) bekezdés a)-f) pontjaiban, valamint a (2) bekezdésben meghatározott valamely feltételnek. Amennyiben a kérelmezővel szemben az (1) bekezdés d)-e) pontja szerinti eljárás folyamatban van, a bíróság a nyilvántartásba vételi eljárást a hivatkozott eljárás jogerős befejezéséig felfüggeszti.

(5) A 9/D.§ (2), illetve a 9/E.§ (3)-(4) bekezdés szerinti nyilvántartásba vételi eljárásokban a 14. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a 9/D. § (1) bekezdés a) pontja, a 9/E. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 9/E. § (2) bekezdés a) pontja szerinti feltételek teljesülésének igazolása helyett a 9/D. § (2) bekezdés c) pontja, a 9/E.§ (3) bekezdés c) pontja, valamint a 9/E. § (4) bekezdése c) pontja szerinti nyilatkozatot kell csatolni.

14/A. § (1) Ha a 9/D. § (2) bekezdése alapján a nyilvántartásban szereplő nyilvántartásba vett egyház hitéleti tevékenysége vagy közcélú tevékenysége érdekében az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatást vesz igénybe, ezt a tényt köteles a támogatás folyósítását követő 15 napon belül a bíróságnak bejelenteni. A bejelentés alapján, annak kézhezvételét követő 8 napon belül a bíróság 15 napos határidő tűzésével felszólítja a nyilvántartásba vett egyházat, hogy nyilatkozzon arról, hogy

a) a támogatás összegét a támogatást folyósító szervnek visszafizette, vagy

b) amennyiben a nyilvántartásba vett egyház a támogatás összegét nem fizeti vissza,

ba) kérelmezi a nyilvántartásba vett egyházak nyilvántartásából való törlését vallási egyesületként történő egyidejű nyilvántartásba vételével, vagy

bb) vállalja a 9/D. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel teljesítését.

(2) A nyilvántartásba vett egyházat a bíróság törli a nyilvántartásba vett egyházak nyilvántartásából, és vallási egyesületként veszi nyilvántartásba, ha a nyilvántartásba vett egyház

a) nem teljesíti a 9/D.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételt, vagy

b) elmulasztja a nyilatkozattételt.

(3) Ha a 9/E. § (3) bekezdése szerint alapján a nyilvántartásban szereplő nyilvántartásba vett bejegyzett egyház hitéleti tevékenysége vagy közcélú tevékenysége érdekében az államháztartás alrendszereiből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, ezt a tényt köteles támogatás megítéléséről való tudomásszerzést követő 15 napon belül a bíróságnak bejelenteni. A bejelentés alapján, annak kézhezvételét követő 8 napon belül a bíróság 15 napos határidő tűzésével felszólítja a nyilvántartásba vett bejegyzett egyházat, hogy nyilatkozzon arról, hogy

a) a támogatás összegét a támogatást folyósító szervnek visszafizette, vagy

b) amennyiben a nyilvántartásba vett bejegyzett egyház a támogatás összegét nem fizeti vissza,

ba) kérelmezi a nyilvántartásba vett bejegyzett egyházak nyilvántartásából való törlését vallási egyesületként történő egyidejű nyilvántartásba vételével, vagy

bb) vállalja a 9/E. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel teljesítését.

(4) A nyilvántartásba vett bejegyzett egyházat törli a bíróság a bejegyzett egyházak nyilvántartásából, és vallási egyesületként veszi nyilvántartásba, ha a bejegyzett egyház

a) nem teljesíti a 9/E. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételt, vagy

b) elmulasztja a nyilatkozattételt.

(5) Ha a 9/E. § (4) bekezdése alapján a nyilvántartásban szereplő nyilvántartásba vett bejegyzett egyház hitéleti tevékenysége vagy közcélú tevékenysége érdekében az államháztartás alrendszereiből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatást vesz igénybe, ezt a tényt köteles a támogatás megítéléséről való tudomásszerzést követő 15 napon belül a bíróságnak bejelenteni. A bejelentés alapján, annak kézhezvételét követő 8 napon belül a bíróság 15 napos határidő tűzésével felszólítja a nyilvántartásba vett bejegyzett egyházat, hogy nyilatkozzon arról, hogy

a) a támogatás összegét a támogatást folyósító szervnek visszafizette, vagy

b) amennyiben a nyilvántartásba vett bejegyzett egyház a támogatás összegét nem fizeti vissza

ba) kérelmezi a nyilvántartásba vett bejegyzett egyházak nyilvántartásából való törlését nyilvántartásba vett egyházként történő egyidejű nyilvántartásba vételével, vagy

bb) vállalja a 9/E. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel teljesítését.

(6) A nyilvántartásba vett bejegyzett egyházat a bíróság törli a bejegyzett egyházak nyilvántartásából, és nyilvántartásba vett egyházként veszi nyilvántartásba, ha a bejegyzett egyház

a) nem teljesíti a 9/E.§ (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételt, vagy

b) elmulasztja a nyilatkozattételt.

(7) A vallási egyesület vagy a nyilvántartásba vett egyház vagy a bejegyzett egyház általános jogutódja.

(8) Ha az ügyész törvényben meghatározott jogkörében eljárva észleli, hogy a 9/E.§ (3)-(4) bekezdése, vagy a 9/D. § (2) bekezdése szerint nyilvántartásba vett bejegyzett egyház, illetve nyilvántartásba vett egyház az (1)-(3) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, a 26. § (1) bekezdése szerinti keresetet nyújt be. A bíróság az ügyész keresete alapján az (1)-(3) bekezdésben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

14/B. § (1) A bíróság legkésőbb a 13/A. § (1) bekezdésében, a 14. § (1) bekezdésében meghatározott kérelem, valamint a 26. § (1) bekezdése szerinti keresetlevél bírósághoz érkezésétől számított hatvan napon belül dönt a nyilvántartásba vételről, a nyilvántartásból való törlésről vagy a kérelem, illetve a kereset elutasításáról.

(2) A bíróság az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül intézkedik a nyilvántartásba vételt elrendelő, az azt elutasító, illetve a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozatnak a kérelmet benyújtó vallási közösség, az ügyész és a miniszter részére történő kézbesítése iránt.

(3) A nyilvántartásba bejegyzett adatok változását – a változástól számított tizenöt napon belül – be kell jelenteni.

(4) A (3) bekezdés szerinti bejelentéshez kizárólag a változással érintett adatok igazolására szolgáló dokumentumokat kell csatolni.

14/C. § (1) A kérelmet benyújtó vallási közösség nyilvántartásba vételét elrendelő, az azt elutasító, illetve a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozat ellen

a) a kérelmet benyújtó vallási közösség képviselője,

b) a már nyilvántartásba vett jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség képviselője a 20/A.§-ban foglaltakra hivatkozással, és

c) az ügyész

fellebbezéssel élhet.

(2) A bíróság a jogerőre emelkedéstől számított 15 napon belül intézkedik a nyilvántartásba vételt elrendelő, az azt elutasító, valamint a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozatnak a kérelmet benyújtó vallási közösség, az ügyész és a miniszter részére történő kézbesítése iránt.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat a jogorvoslati eljárásban is megfelelően alkalmazni kell.

15. § A nyilvántartás tartalmazza a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség

a) nevét, rövidített nevét, illetve a köznyelvben meghonosodott elnevezését,

b) székhelyét,

c) képviselőjének nevét, lakóhelyét,

d) a képviselet terjedelmét és módját, és

e) ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség ilyennel rendelkezik, címerének és logójának tartalmi leírását.

15/A. § (1) A miniszter a bíróságtól a 14/C. § (2) bekezdése szerint kapott tájékoztatás alapján a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségekről, ingyenesen bárki számára hozzáférhető elektronikus adatbázist vezet.

(2) Az adatbázis nem minősül közhiteles hatósági nyilvántartásnak.

16. § A miniszter az e törvénynek az adott bevett egyház mellékletbe történő felvételére vonatkozó módosítása hatálybalépését követő 30 napon belül a bevett egyházat nyilvántartásba veszi.

16/A. § (1) A nyilvántartás tartalmazza a bevett egyház

a) nevét, rövidített nevét, illetve a köznyelvben meghonosodott elnevezését,

b) székhelyét,

c) képviselőjének nevét, lakóhelyét, a képviselet terjedelmét és módját,

d) ha a bevett egyház ilyennel rendelkezik, címerének és logójának tartalmi leírását.

(2) A nyilvántartásba a bevett egyház létesítő okiratának módosítása esetén be kell jegyezni a létesítő okirat módosításának időpontját, valamint a módosítás nyilvántartásba vételéről szóló határozat számát és jogerőre emelkedésének időpontját.

(3) A nyilvántartást a miniszter vezeti. A miniszter nyilvántartás-vezetéssel összefüggő döntésének bírósági felülvizsgálatát a bevett egyház egészének vagy legfőbb szervének képviselője a közigazgatási döntések felülvizsgálatára vonatkozó szabályok alapján kérheti.

(4) A nyilvántartás nem minősül közhiteles hatósági nyilvántartásnak.

17. § (1) A nyilvántartásba bejegyzett adatok változását, valamint a 16. § szerinti nyilvántartásba vételhez szükséges adatokat - a változástól, illetve a létesítő okirat módosításától számított tizenöt napon belül - a bevett egyház egészének, legfőbb szervének vagy a belső egyházi jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének képviselője a miniszternek bejelenti.

(2) A bevett egyház nyilvántartásba bejegyzett adatai nyilvánosak.

5. A belső egyházi jogi személy nyilvántartása

18. § (1) A belső egyházi jogi személyt a bíróság – bevett egyház esetében a miniszter - a bevett egyház, a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház egészének vagy legfőbb szervének képviselője kérelmére, külön érdemi vizsgálat nélkül, de a 11.§ (3) bekezdésének figyelembe vételével veszi nyilvántartásba.

(2) A belső egyházi jogi személy nyilvántartásba vételére, valamint a nyilvántartásba bejegyzett adatok változására a következő szabályokat kell alkalmazni:

a) a belső egyházi jogi személy nyilvántartásba vételére vonatkozó kérelmet a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház egészének, legfőbb szervének vagy a belső egyházi jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének képviselője terjesztheti elő, amelynek tartalmaznia kell a 15.§, illetve 16/A.§ (1) bekezdésben foglalt, a belső egyházi jogi személyre vonatkozó adatokat,

b) a bíróság – a bevett egyház belső jogi személye esetében a miniszter - a belső egyházi jogi személy nyilvántartásba vételére vonatkozó kérelmet kizárólag abból a szempontból vizsgálja, hogy az az a) pontban foglaltaknak megfelel-e.

(3) A nyilvántartásba nem vett belső egyházi jogi személy jogi személyiségét a bevett egyház, bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház egészének vagy legfőbb szervének, vagy az adott belső egyházi jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének a bíróságnál bejelentett képviselője, vagy a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint erre feljogosított tisztségviselője igazolja.

(4) A belső egyházi jogi személy nyilvántartásba bejegyzett adatai nyilvánosak.

IV. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉG MŰKÖDÉSE

6. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség támogatása

19. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség részére a közcélú tevékenységek ellátásához az állam költségvetési támogatást nyújt.

(2) A bevett egyház és belső egyházi jogi személye az általa vagy intézménye útján ellátott közcélú tevékenysége után a hasonló tevékenységet folytató állami vagy helyi önkormányzati intézményekkel azonos mértékű költségvetési támogatásra jogosult. A bejegyzett egyház, a nyilvántartásba vett egyház és ezek belső egyházi jogi személyei az általuk vagy intézményeik útján ellátott közcélú tevékenységük után – erre vonatkozó megállapodás alapján – legfeljebb a hasonló tevékenységet folytató állami vagy helyi önkormányzati intézményekkel azonos mértékű költségvetési támogatásra jogosultak. A megállapodás megkötésénél figyelembe kell venni a 9.§ (1) bekezdésében foglalt feltételeket.

(3) Amennyiben az egyházi jogi személy önmaga vagy intézménye útján közfeladatot lát el, a közfeladatot ténylegesen ellátó szervezet köteles a közfeladat ellátásával összefüggő közérdekű és közérdekből nyilvános adatainak közzétételére. Amennyiben a közfeladatot ellátó intézmény szervezetileg nem különül el a fenntartótól, abban az esetben is csak a közfeladat ellátással ténylegesen összefüggő, elkülönítetten nyilvántartandó intézményi adatokat kell közzétenni. A közzétételi kötelezettség egyik esetben sem terjed ki az egyház belső struktúrájára, hitéleti tevékenységére, döntéshozatali mechanizmusára vonatkozó adatokra.

19/A. § (1) Az egyházi jogi személy az állam, a helyi önkormányzat vagy a nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményben és az állam vagy az országos nemzetiségi önkormányzat által fenntartott felsőoktatási intézményben – törvényben meghatározott módon – hitéleti oktatást szervezhet.

(2) A hitéleti oktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket és más iskolai foglalkozással nem ütköző időpontját törvényben meghatározottak szerint a nevelési-oktatási intézmény, illetve a felsőoktatási intézmény, a hitéleti oktatásban közreműködő személyt az egyházi jogi személy biztosítja.

(3) A hitéleti oktatás költségeit – ideértve az (1) bekezdésben meghatározottakon túlmenően szervezett hitéleti oktatás költségeit is – a bevett egyházzal, a bejegyzett egyházzal vagy a nyilvántartásba vett egyházzal kötött megállapodás alapján - az állam biztosítja.

19/B. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség bevételei elsősorban természetes személyek, jogi személyek, illetve jogi személyiség nélküli szervezetek adományaiból és egyéb hozzájárulásaiból, valamint az ilyen bevételek hasznaiból tevődnek össze.

(2) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség adományokat gyűjthet, amelyek után jogosult a társasági adóról, osztalékadóról és a személyi jövedelemadóról szóló jogszabályok szerint igazolás kiadására.

(3) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogszabályban meghatározottak szerint az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatásban részesülhet.

19/C. § (1) A vallási egyesület a nem hitéleti célra nyújtott támogatásból származó bevételét és annak felhasználását a számvitelről szóló törvény és a könyvvizetéshez kapcsolódó egyéb jogszabályok szerint tartja nyilván.

(2) A vallási egyesület számára nem hitéleti célra nyújtott támogatás felhasználásának törvényességi szempontok szerinti ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

(3) A vallási egyesület és az egyházi jogi személy hitéleti célú bevételeit és azok felhasználását állami szerv nem ellenőrizheti. Hitéleti célú bevételnek minősül különösen a személyi jövedelemadó meghatározott részének a vallási egyesület, a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház számára történő felajánlása, a 9/F. § (2), illetve a 9/G. § (5) bekezdések szerinti esetekben annak költségvetési kiegészítése, az ennek helyébe lépő juttatás, valamint az ingatlanjáradék és annak kiegészítése.

(4) Az egyházi jogi személy nem hitéleti célra nyújtott költségvetési támogatásból származó bevételét és annak felhasználását a számvitelről szóló törvény és a könyvvizetéshez kapcsolódó egyéb jogszabályok szerint tartja nyilván.

(5) Az egyházi jogi személynek nem hitéleti célra nyújtott költségvetési támogatás felhasználásának törvényességi szempontok szerinti ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

7. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség működésének szabályai

20. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség saját belső szabálya, hitelvei és szertartási rendje szerint működik.

(2) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség részt vállalhat a társadalom értékteremtő szolgálatában, ennek érdekében önmaga vagy e célra létrehozott intézménye útján olyan közcélú tevékenységet is elláthat, amelyet törvény nem tart fenn kizárólagosan az állam vagy annak intézménye számára.

(3) A közcélú tevékenységet az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület közvetlenül vagy intézményei útján, vallási meggyőződésének megfelelően végzi, amire tekintettel a felvételhez és a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez, fenntartásához és megszüntetéséhez a világnézeti elkötelezettség természete vagy tartalma miatt indokolt, annak megőrzéséhez és gyakorlásához szükséges és arányos feltételek határozhatók meg.

(4) Az Alaptörvény VIII. cikk (2) bekezdése vagy XII. cikk (1) bekezdése alapján létrejött szervezet által ellátott közcélú tevékenységet e célból létrehozott vagy már működő belső egyházi jogi személy az ilyen szervezet egyetemes jogutódjaként nem veheti át.

(5) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a polgári jogi jogviszonyokban korlátozás nélkül részt vehet, ennek keretében jogosult gazdasági társaságot és civil szervezetet létrehozni, azokban részt venni.

20/A. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje, valamint a köznyelvben meghonosodott neve fokozott jogvédelemben részesül.

(2) Más szervezet elnevezése vagy jelképe nem kelthet olyan benyomást, hogy a szervezet, illetve tevékenysége más, korábban nyilvántartásba vett vallási közösség működéséhez kapcsolódik.

(3) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség elnevezését, jelképrendszerét és a köznyelvben meghonosodott elnevezését – a vallási közösség erre vonatkozó kifejezett írásbeli hozzájárulása nélkül – más nem használhatja. A kifejezett írásbeli hozzájárulás nélküli használatot jogosulatlan használatnak kell tekinteni.

20/B. § Ha az egyházi személy vagy a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja nem a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség más tagja számára végez szolgáltatást vagy nyújt szolgáltatást, és akár közvetlen, akár közvetett módon a tevékenysége a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséggel kapcsolatba hozható, köteles az adott jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség nevét a szolgáltatás vagy szolgáltatás felajánlása előtt jól látható módon feltüntetni, illetve nyilvánvalóvá tenni.

20/C. § A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség – különösen a szertartások és a belső szabálya szerinti működés zavartalansága érdekében –, a templom és a vallásgyakorlásra rendelt más hely, valamint a temető fokozott szabálysértési és büntetőjogi védelemben részesül.

20/D. § A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség számára – jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a jogszabálytervezetek és a jogalkotási koncepciók véleményezésének lehetőségét.

7/A. Az egyházi jogi személy működésének különös szabályai

21. § Közcélú tevékenységet ellátó egyházi jogi személynél az ilyen feladathoz kapcsolódóan foglalkoztatottak munkaviszonyának tartalma a munkabér, munkaidő és pihenőidő vonatkozásában a közalkalmazotti jogviszonyhoz igazodik azzal, hogy a foglalkoztatott javára történő eltérés megengedett. Az ilyen foglalkoztatottakra az állami vagy a helyi önkormányzati intézmények foglalkoztatottaira vonatkozó központi bérszabályozási intézkedések azonos feltételekkel terjednek ki.

22. § Az egyházi jogi személy jogszabályban meghatározott rendben végzett tábortábori lelkesítő, valamint börtön- és kórházlelkesítő szolgáltatást vagy más szolgáltatást végezhet.

23. § Az egyházi jogi személy az általa gyakorolt vallási tevékenységhez kapcsolódó személyes adatot a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint kezeli, azokat az érintett hozzájárulásával – halála esetén leszármazója hozzájárulásával – továbbíthatja vagy hozhatja nyilvánosságra.

23/A. § (1) A vallási egyesületre, mint a 9/A.§ (2) bekezdés szerinti szervezetre vonatkozó támogatások és kedvezmények az egyházi jogi személyek esetében megfelelően alkalmazandók.

(2) Az egyházi jogi személy céljai megvalósítása érdekében jogosult gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenységet, valamint elsődlegesen végzett tevékenysége mellett gazdasági-vállalkozási tevékenységet – a 20. § (5) bekezdésében meghatározott kereteken túl is – folytatni.

(3) Az egyházi jogi személy vonatkozásában nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek

- a) a hitéleti és a 9.§ (1) bekezdésben foglalt tevékenységet szolgáló intézmény működtetése,
- b) a hitélethez szükséges kiadvány, kegytárgy előállítás, értékesítése,
- c) a kizárólag hitéleti tevékenységet szolgáló immateriális jószág, tárgyi eszköz és készlet értékesítése, ideértve a liturgikus öltözet megtérítését is,
- d) a hitéleti tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásnyújtás, az ilyen tevékenységet szolgáló eszköz nem nyereségszerzésre irányuló hasznosítása,
- e) az egyházi személyek öngondoskodása céljára létrehozott nyugdíjintézet vagy nyugdíjalap működtetése, és
- f) az egyházi jogi személy nevének, rövidített nevének, köznyelvben meghonosodott elnevezésének, címerének, illetve logójának más által történő használatához adott hozzájárulás.

(4) A (3) bekezdés szerinti tevékenység bevétele különösen

- a) a szolgáltatás ellenértéke, díja, térítése,
- b) a tevékenységhez kapcsolódó kártalanítás, kártérítés, kötbér, bánatpénz, bírság és adó visszatérítés,
- c) a tevékenységhez kapcsolódóan visszafizetési kötelezettség nélkül kapott - pénzügyileg rendezett - támogatás, juttatás, és
- d) a szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba elhelyezése után a hitelintézettől, az értékpapír kibocsátójától kapott kamatnak, osztaléknak, illetve az értékpapír hozamának olyan része, amelyet a gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenység bevétele az összes bevételben képvisel.

(5) A bevett egyházak és belső egyházi jogi személyeik vonatkozásában nem minősül továbbá gazdasági-vállalkozási tevékenységnek

- a) sportintézmény működtetése, valamint a környezetvédelmi tevékenység folytatása,
- b) az üdülő hasznosítása egyházi személy részére történő szolgáltatásnyújtás keretében,
- c) az egyházi célra használt ingatlan részleges hasznosítása,
- d) a temető fenntartása,
- e) a környezetvédelmi tevékenységet vagy a 9.§ (1) bekezdésben foglalt tevékenységet szolgáló immateriális jószág, tárgyi eszköz és készlet értékesítése,
- f) a környezetvédelmi tevékenységhez és a 9.§ (1) bekezdésben foglalt tevékenységet ellátó tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásnyújtás, az ilyen tevékenységet szolgáló eszköz nem nyereségszerzési célú hasznosítása, és
- g) az államtól vagy a helyi önkormányzattól átvállalt közfeladat ellátása során létrehozott termék, jegyzet, tankönyv, kiadvány, tanulmány előállítása és értékesítése.

V. FEJEZET

A JOGI SZEMÉLYISÉGGEL RENDELKEZŐ VALLÁSI KÖZÖSSÉG ÁTALAKULÁSA ÉS MEGSZŪNÉSE

24. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg, az azt elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napján.

(2) Ha a bíróság a vallási egyesületet bejegyzett egyházként vagy nyilvántartásba vett egyházként nyilvántartásba veszi, a vallási egyesületet egyidejűleg törli a vallási egyesületek nyilvántartásából.

(3) Ha a bíróság a nyilvántartásba vett egyházat bejegyzett egyházként nyilvántartásba veszi, a nyilvántartásba vett egyházat egyidejűleg törli a nyilvántartásba vett egyházak nyilvántartásából.

(4) Ha a miniszter a bejegyzett egyházat bevett egyházként nyilvántartásba veszi, erről 15 napon belül értesíti a bíróságot. A bejegyzett egyházat a bíróság a miniszter megkeresése alapján a miniszteri nyilvántartásba bejegyzés időpontjára visszamenőleg törli a bejegyzett egyházak nyilvántartásából.

25. § (1) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutódlással szűnik meg a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség képviselőjének kérelmére, más jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségbe való beolvadás, vagy azzal összeolvadás (a továbbiakban együtt: egyesülés), illetve két, vagy több jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségre való különválás esetén.

(2) A bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház a 24. § (2) és (3) bekezdés szerint nyilvántartásból törölt vallási egyesület vagy nyilvántartásba vett egyház általános jogutódja.

(3) A bevett egyház a 24. § (4) bekezdés szerint nyilvántartásból törölt bejegyzett egyház általános jogutóda.

(4) Ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségből annak tagjai kiválnak, de a nyilvántartásba vett jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség fennmarad, a kivált tagokat a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség vagyonából részesedés nem illeti meg. Amennyiben a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya – tekintettel annak belső szervezeti felépítésére – lehetővé teszi a belső egyházi jogi személye kiválását, a kiválással keletkező új vallási közösség a kiválástól számított 30 napon belül a III. Fejezet 4. alcímében foglaltaknak megfelelően kezdeményezheti a bírósági nyilvántartásba vételét.

(5) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség – a bevett egyház kivételével - akkor szűnik meg jogutód nélkül, ha

- a) feloszlását legfőbb szerve kimondta,
- b) a bíróság megszünteti, vagy
- c) a bíróság megállapítja megszűnését.

26. § (1) A bíróság az ügyész keresete alapján – a bevett egyház kivételével - megszünteti azt a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget, és elrendeli a nyilvántartásból való törlését,

- a) amely az Alkotmánybíróság elvi véleménye alapján alaptörvény-ellenesen működik, vagy
- b) amelynek a nyilvántartásba vételét meg kellett volna tagadni.

(2) A bíróság az ügyész keresete alapján – a bevett egyház kivételével - megszüntetheti azt a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget és elrendelheti a nyilvántartásból való törlését, amelynek tevékenysége súlyos, szándékos és többszöri törvénysértést valósított meg.

(3) A bíróság az ügyész keresete alapján – a bevett egyház kivételével - megállapítja a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség megszűnését és elrendeli a nyilvántartásból való törlését, ha tevékenységével felhagy, és vagyonáról nem rendelkezik.

26/A. § Az Alkotmánybíróság elvi véleménye alapján az alaptörvény-ellenesen működő bevett egyházat az Országgyűlés jogutód nélkül megszünteti.

27. § (1) A bevett egyház jogutód nélkül szűnik meg, ha

- a) a bevett egyház legfőbb szerve a bevett egyház feloszlásáról határoz,
- b) a bevett egyház tevékenységével felhagy, és vagyonáról nem rendelkezik, vagy
- c) a bevett egyházat az Országgyűlés a 26/A.§ alapján megszünteti.

(2) A bevett egyház jogutóddal - a bevett egyház képviselőjének kérelmére - szűnik meg

- a) más bevett egyházzal való egyesülés, vagy
- b) két vagy több bevett egyházra való különválás

esetén.

28. § A Kormány a miniszter előterjesztésére a 26/A. és a 27. §-ban meghatározott esetben kezdeményezi az Országgyűlésnél az érintett bevett egyház mellékletből való törlését, illetve egyesülés, különválás esetén a melléklet módosítását.

29. § (1) A bevett egyház, a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház jogutód nélküli megszűnése esetén elszámolási eljárásnak van helye, amelyre a jogutód nélkül megszűnő gazdasági társaság végelszámolására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az eljárásra a bíróság kizárólagosan illetékes.

(2) A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutód nélküli megszűnése esetén vagyona – a hitelezők követeléseinek kielégítése után – az állam tulajdonába kerül, és közcélú tevékenységre kell fordítani.

(3) A vallási egyesület csak vallási egyesülettel egyesülhet és csak vallási egyesületekre válhat szét.

30. § (1) A bevett egyház, a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház jogutód nélküli megszűnése esetén a bevett egyház, a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház belső egyházi jogi személye is jogutód nélkül megszűnik.

(2) Belső egyházi jogi személy megszűnése esetén a vagyoni kérdéseket a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya határozza meg.”

4. §

Az Ehtv. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) a 13/A. § (1) bekezdése és a 14. § (1) bekezdése szerinti kérelem tartalmát és benyújtásának rendjét,
- b) a 13/A. § (1) bekezdés a)-e) pontja, valamint a 14. § (1) bekezdés a)-e) pontja szerinti feltételek igazolására szolgáló dokumentumok tartalmát és benyújtásának rendjét,
- c) a tábori lelkesítő szolgálat végzésének szabályait,

d) a 13. § (2) bekezdése, a 16/A-17.§ és a 18. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartás részletes szabályait,
e) a 9/C. §, a 9/D. § (3) bekezdése, valamint a 9/F. § (1) bekezdése szerinti megállapodás megkötésére jogosult szerv kijelölését és eljárásának szabályait,

rendeletben határozza meg.”

5. §

Az Ehtv. 33-34. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„33. § E törvénynek a Módtv.-vel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépésekor bevett egyházak jogállása nem változik.

34. § A bevett egyházakkal a Módtv. hatálybalépéséig megkötött megállapodásokat az Országgyűlés elismeri, és azokat tiszteletben tartja.”

6. §

Az Ehtv. a következő 33/A. §-sal egészül ki:

„33/A. § (1) Az 1990. évi IV. törvény alapján egyházként létrejött, az 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve az e törvény alapján alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint vallási tevékenységet végző szervezetként folyamatosan működő, a Módtv. hatálybalépésekor vallási tevékenységet végző szervezetként nyilvántartott vallási közösség a Módtv. hatálybalépésétől vallási egyesületnek minősül.

(2) A Módtv. hatálybalépésétől vallási egyesületnek minősül az 1990. évi IV. törvény alapján egyházként létrejött olyan vallási közösség is, amelyre e törvény 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-éig hatályos 34. § (1), (2) és (4) bekezdésének hatálya kiterjedt, és amely

a) e törvény 2013. szeptember 1-jén hatályos 33. § (3) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti,
b) az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 34. cikke szerinti, vagy
c) az egyházi jogállással kapcsolatos igényük érvényesítésével kapcsolatban külön jogszabályban meghatározott törvényes határidőn belül más jogorvoslati

eljárást kezdeményezett.

(3) Az e törvény hatályba lépését követően alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, valamint a Módtv. hatálybalépésekor vallási tevékenységet végző szervezetként nyilvántartott vallási közösség a Módtv. hatálybalépésétől vallási egyesületnek minősül.

7. §

Az Ehtv. 35-37. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek, valamint a 10. alcím a következő 38. §-sal egészül ki:

„**35. § (1)** A 33. § (3) és (4) bekezdése szerinti vallási közösség a Módtv. hatálybalépésétől számított 45 napon belül kezdeményezheti a bíróságnál nyilvántartásba vett egyházként történő nyilvántartásba vételét, ha a 33. § (4) bekezdése szerinti eljárást nem kezdeményezett.

(2) Ha a 33. § (3) és (4) bekezdése szerinti vallási közösség a nyilvántartásba vett egyházként történő nyilvántartásba vételét az (1) bekezdésében foglalt határidőben kezdeményezi, ügyében a bíróság soron kívül, de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül dönt.

(3) Ha a bíróság a 33. § (3) és (4) bekezdése szerinti vallási közösséget nyilvántartásba vett egyházként nyilvántartásba veszi, a vallási közösség a Módtv. hatálybalépésétől nyilvántartásba vett egyháznak minősül.

(4) A 33. § (4) bekezdése szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 9/D. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha az e törvény hatálybalépését megelőző 3 év átlagában legalább ezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét.

(5) A 33. § (4) bekezdése szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha vele szemben az e törvény hatálybalépését megelőző 5 éven belül a számviteli és gazdálkodási szabályok ismételt megsértése miatt nem került alkalmazásra joghátrány.

(6) A 33. § (4) bekezdése szerinti vallási közösség esetében az 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve az e törvény szerinti vallási közösségként történt folyamatos működés a 9/D. § alkalmazásában a vallási egyesületként történő működés időtartamába beszámít.

36. § (1) A 33. § (3) és (4) bekezdése szerinti vallási közösség a Módtv. hatálybalépésétől számított 45 napon belül kezdeményezheti a bíróságnál bejegyzett egyházként történő nyilvántartásba vételét.

(2) Ha a 33. § (3) és (4) bekezdése szerinti vallási közösség a bejegyzett egyházként történő nyilvántartásba vételét az (1) bekezdésében foglalt határidőben kezdeményezi, ügyében a bíróság soron kívül, de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül dönt.

(3) Ha a bíróság a 33. § (3) és (4) bekezdése szerinti vallási közösséget bejegyzett egyházként nyilvántartásba veszi, a vallási közösség a Módtv. hatálybalépésétől bejegyzett egyháznak minősül.

(4) A 33. § (4) bekezdése szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 9/E. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha az e törvény hatálybalépését megelőző 5 év átlagában legalább négyezer magánszemély ajánlotta fel befizetett személyi jövedelemadójának külön törvény szerint meghatározott részét.

(5) A 33. § (4) bekezdése szerinti vallási közösség e § szerinti nyilvántartásba vétele során a 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti feltétel akkor is teljesül, ha vele szemben az e törvény hatálybalépését megelőző 5 éven belül a számviteli és gazdálkodási szabályok ismételt megsértése miatt nem került alkalmazásra joghátrány.

(6) A 33. § (4) bekezdése szerinti vallási közösség esetében az 1990. évi IV. törvény alapján egyházként, illetve az e törvény szerinti vallási közösségként történt folyamatos működés a 9/E. § alkalmazásában a vallási egyesületként történő működés időtartamába beszámít.

(7) Azon vallási közösségek esetében, amelyek egyházként történő elismerése iránti kérelmére vonatkozó eljárás az Országgyűlés előtt folyamatban volt, de az Országgyűlés nem döntött, a bíróság e törvény 9/D.§ (1) bekezdés a) pontját nem vizsgálja.

37. § (1) A Módtv. hatálybalépésének napján megszűnnek

- a) az Országgyűlés előtt folyamatban lévő, vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismerésére irányuló eljárások,
- b) a bíróság előtt folyamatban lévő, vallási tevékenységet végző szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárások,
- c) e törvény 2013. augusztus 1-jén hatályos 14/B. § (2) bekezdése szerinti, folyamatban lévő közigazgatási hatósági eljárások,
- d) az Alkotmánybíróság 6/2013. (III. 1.) AB határozata alapján folyamatban lévő egyházi nyilvántartásba vételi eljárások, és
- e) a 33. § (3) bekezdése szerinti vallási közösségek e törvény 2013. szeptember 1-jén hatályos 33. § (5) bekezdése szerinti végelszámolására irányuló eljárások.

(2) Az (1) bekezdés b)-d) pontja szerint megszűnt eljárások kezdeményező által benyújtott iratanyagát az Országgyűlés Hivatala, a bíróság, illetve a miniszter a 27. § (1) bekezdésében foglalt naptól számított 30 napon belül visszajuttatja a kezdeményezőhöz.

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerint megszűnt eljárásokban a kezdeményező, illetve a miniszter által benyújtott iratanyagot az Országgyűlés Hivatala a Módtv. hatályba lépését követő 15 napon belül a bíróságnak megküldi, és erről a kezdeményezőt egyidejűleg értesíti.

38. § A vallási tevékenységet végző szervezetek nyilvántartására vonatkozó adatokat a bíróság a Módtv. hatálybalépését követő harminc napon belül átvezeti a vallási egyesületek 12. § (2) bekezdés szerinti nyilvántartásába. A változásbejegyzéssel összefüggő eljárás illeték- és díjmentes. A vallási tevékenységet végző szervezet létesítő okiratát a Módtv-vel összefüggésben nem kell módosítani, ha a módosítás csak abból az okból volna szükséges, hogy a létesítő okirat – különösen a szervezeti jelleg megjelölésében – a törvény Módtv. hatályba lépését megelőző szóhasználatával él. Ha azonban a létesítő okirat egyéb okból módosul, a vallási közösség köteles a Módtv-nek megfelelő változásokat azon átvezetni.”

8. §

Az Ehtv. 10. alcíme a következő 38/A. §-sal egészül ki:

„**38/A. §** A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szuverén Jeruzsálemi, Rodoszi és Máltai Szent János Katonai és Ispotályos Rend (a továbbiakban: Szuverén Máltai Lovagrend) közötti Együttműködési Megállapodás figyelembe vételével a Szuverén Máltai Lovagrendet, és a Megállapodásban kijelölt szervezeteket megilletik a bevett egyház belső egyházi jogi személye által igénybe vehető támogatások, illetve vonatkoznak rájuk a 20/A. §-ban és a 20/C. §-ban foglalt rendelkezések.”

9. §

Az Ehtv. 10. alcíme a következő 38/B. §-sal egészül ki:

„**38/B. §** Az a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség, amelyik e törvény hatálybalépését megelőzően külön törvény alapján közfeladat ellátására megállapodást kötött, a megállapodásban foglalt feltételek szerinti támogatásra jogosult.”

10. §

Az Ehtv. 55. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„55. § A 6-9. §, a 9/D-11/A. §, a 12. §, a 13-15. §, a 16-23/A. §, a 25. §, a 26-27. §, a 29-30. §, a melléklet, és a 9/G.§ (1)-(2) bekezdése alapján törvénybe iktatott megállapodás az Alaptörvény VII. cikk (5) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.”

11. §

Az Ehtv. preambulumban az „Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése” szövegrész helyébe a „Alaptörvény VII. cikk (5) bekezdése” szöveg lép.

12. §

Hatályát veszti az Ehtv. 1.§ (4) bekezdése.

13.§

Ez a törvény 2019. április 15-én lép hatályba.

14. §

E törvény 3-7. §-a és 9. §-a az Alaptörvény VII. cikk (5) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) módosítását célzó törvényjavaslat meg kívánja teremteni a törvény összhangját az Alaptörvény ötödik módosításával, és le kívánja zárni azokat a nyitott szabályozási kérdéseket, amelyek a jelenleg hatályos szabályozás kapcsán hazai – Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) – és nemzetközi – Velencei Bizottság, Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) – fórumokon felmerültek. Ezen túlmenően hosszú távú megoldást kínál a lelkiismereti és vallásszabadság maradéktalan érvényesüléséhez, valamint az állam és a vallási közösségek Alaptörvény szerinti különvált, de a közcélú feladatok ellátása terén együttműködésen alapuló működéséhez.

A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek bejegyzése során a módosítást követően – az állami semlegesség biztosítása érdekében – nem az egyházak „elismerésére”, hanem nyilvántartásba vételükre kerülne sor, -a bevett egyházak kivételével bírósági eljárásban, a törvényben meghatározott tárgyilagos és ésszerű feltételek alapján, transzparencia és rendes bírói jogorvoslat mellett. A hatálybalépéskor *ex lege* vélelmek, illetőleg rendkívüli bírósági eljárások biztosítanák, hogy a vallási közösségek státuszuk szempontjából ne kerüljenek az eddiginél kedvezőtlenebb helyzetbe, másrészt azon, továbbra is vallási tevékenységet végző közösségek egyházi státusza megnyugtató módon rendezésre kerüljön, amelyeket a 2012. január 1-jén hatályba lépett törvényi szabályozás AB, illetve EJEB által jogsértőnek talált rendelkezései az említett fórumok szerint hátrányosan érintettek.

A törvényjavaslat alapelveként rögzíti, hogy minden, magát vallási közösségként definiáló közösség (jogi személyiség nélkül is) jogosult mindazon alkotmányos védelemre, amelyet az Alaptörvény a vallási közösségeknek a szabad vallásgyakorlás keretében biztosít.

A törvényi szabályozás – szervezeti formájától, jogállásától, vagy elnevezésétől függetlenül – valamennyi, elsődlegesen vallási tevékenységet végző közösségre, azaz vallási közösségre vonatkozóan biztosítja az állam semlegességét, az állam és a vallási közösségek elválasztását, együttműködését és ennek kereteit, a vallási közösségek széles körű autonómiáját, a vallási közösségek szabad önrendelkezését (szervezeti forma, elnevezés szabad megválasztása), a vallási közösségek egyenjogúságát és a diszkrimináció tilalmát.

A törvényjavaslat – az Ehtv. korábbi szabályait részben megtartva, részben több helyen módosítva – rögzíti a vallás- és lelkiismereti szabadságot, a vallási közösségek nyilvántartásba vételének feltételeit, eljárását (amelynek során érvényesülnie kell a tárgyilagosság és ésszerűség, továbbá a tisztességes eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz való jog követelményének), a társadalmi elfogadottság mértékére vonatkozó feltételeket (támogatók száma, működési idő), a hitéleti tevékenység finanszírozásában való állami részvétel alapelveit és a vallási közösségek törvényes működését biztosító intézményi és eljárási feltételeket.

A törvényjavaslatban foglalt új magyar egyházi szervezetrendszer széleskörű autonómiát és a hitéleti tevékenységükhöz támogatást biztosít a vallási közösségeknek, elismeri azok társadalmi szerepvállalását, mindazonáltal az állam és a vallási közösségek közfeladatok terén való együttműködése vonatkozásában fenntartja az állam döntési jogát arra vonatkozóan, hogy – objektív okokból, a társadalmi elfogadottság, beágyazottság, társadalmi súly, illetve a közfeladatok ellátásában szerzett tapasztalatok, és az egyházi hagyományok alapján – kivel és milyen, a társadalmi igényekhez igazodó területeken kíván szorosabban együttműködni a közfeladatok megvalósításában.

Bármely vallási közösség (legalább 10 fős taglétszám esetén) vallási egyesületté és így jogi személlyé alakulhat. A vallási egyesületek közfeladatok ellátásában is részt vállalhatnak. A már egyházi státusszal rendelkező nyilvántartásba vett egyháznak a vallási egyesületnél jóval nagyobb a társadalmi támogatottsága. A szabályozás a személyi jövedelemadó (a továbbiakban: szja) 1%-os felajánlások alapján igazolható társadalmi támogatottságot (1000 szja 1%-os felajánlás 3 év átlagában) rögzít, és legalább 5 éves vallási egyesületként való működést ír elő. A nagy társadalmi elfogadottsággal bíró, 5 év átlagában legalább 4000 egyházi szja 1%-os felajánlással rendelkező, és hosszú ideje jogszerűen működő vallási közösségeket a bíróság bejegyzett egyházként veszi nyilvántartásba. Az elvárt működési időtartam legalább 20 (illetve 15) éves magyarországi, vagy legalább 100 éves szervezett nemzetközi működés.

Az állam és a vallási közösségek együttműködése terén az állam a közfeladatok ellátása érdekében (figyelemmel a társadalmi igényekre és a partnerek képességére és lehetőségeire is) a vallási közösségekkel egyes részterületekre vonatkozó egyedi megállapodásokat, a bejegyzett egyházakkal pedig a történelmi múltjuk, társadalmi elfogadottságuk, és súlyuk, szervezettségük és társadalmi feladatvállalásuk (tehát ésszerű és objektív feltételek) alapján akár átfogó jellegű együttműködési megállapodásokat is köthet. A bejegyzett egyházakkal a jövőben kötendő átfogó stratégiai együttműködési megállapodások rögzítésére – védelmük, jelentőségük és időtállóságuk okán – törvényben kerülne sor. Az ilyen, sarkalatos törvényben kihirdetett megállapodással rendelkező bejegyzett egyházak az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése szerinti bevett egyháznak minősülnek, amely kategória az állammal való együttműködés mértékére tekintettel eredményez eltérő szabályozást. Ugyanakkor a jelenlegi bevett egyházak jogállását a törvénymódosítás nem érinti.

A törvényjavaslatban alappal fedezhetők fel az a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény elemei, ugyanúgy, mint a 2011. évi szabályozás által követett célok (visszaélések megakadályozása), de az elképzelések visszautalnak a történelmi alkotmányra, a nemzeti identitás részét képező korábbi, alapvetően a XIX. századtól fennálló magyar (és európai) egyházügyi hagyományokra, arra is figyelemmel, hogy az európai államokban is strukturált szabályozás érvényesül az állam és a vallási közösségek kapcsolatát illetően.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A módosítás alapelveként rögzíti, hogy a lelkiismereti és a vallásszabadság mindenkit megillető alapvető jog, amely nem köthető semmilyen jogi formához. A rendelkezés egyszerre utal – az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban – az egyéni és kollektív vallásszabadság jogára. Egyúttal megalapozása a törvény későbbi szakaszaiban kifejtésre kerülő azon felfogásnak, amely szerint minden, magát vallási közösségként definiáló közösség (jogi személyiség nélkül is) jogosult mindazon alkotmányos védelemre, amelyet az Alaptörvény a vallási közösségeknek a szabad vallásgyakorlás keretében biztosít.

A 2. §-hoz

A módosítás továbbra is biztosítja a honvédségi, nemzetbiztonsági és rendvédelmi szerveknél szolgálati jogviszonyban állók számára a lelkiismereti és vallásszabadságot a szervezet működési rendjével és a honvédelmi kötelezettség teljesítésével összhangban, elkerülve azonban, hogy konkrét szervezeti megnevezéseket alkalmazzon. Ez ugyanis lehetővé teszi e szervezetek átalakítását anélkül, hogy emiatt a sarkalatos törvény módosítása lenne szükséges.

A 3. §-hoz

A módosítás újraszabályozza az Ehtv. vallási közösségek jogállásáról szóló II. Fejezetét. Ennek első elemeként megerősíti, hogy a kollektív vallásszabadság joga szervezeti formától, jogi személyiségtől vagy elnevezéstől függetlenül gyakorolható, definiálva egyúttal a vallási közösségeket. A törvény valamennyi vallási közösségre vonatkozóan biztosítja az állam semlegességét, az állam és a vallási közösségek elválasztását, együttműködését és ennek kereteit, a vallási közösségek széles körű autonómiáját, a vallási közösségek szabad önrendelkezését (szervezeti forma, elnevezés szabad megválasztása), valamint a vallási közösségek egyenjogúságát és a diszkrimináció tilalmát. Szintén lehetővé teszi a vallási közösségek számára minden olyan vallási tevékenység végzését, amely az Alaptörvénnyel nem ellentétes, jogszabályba nem ütközik, és nem sérti más közösségek vagy személyek jogait és szabadságát. Ezen kívül valamennyi vallási közösség használhatja az egyház megjelölést elnevezésében és a tevékenységére való utalás során önmeghatározása céljából, a saját hitelvei szerinti tartalommal. Ez a megközelítés kifejezésre juttatja, hogy az egyház a köznyelv szempontjából gyűjtőfogalomként vált, és így az kiterjedt a nem keresztény vallásfelekezetekre és vallási közösségekre is, valamint egyértelműen kifejezésre juttatja – az állam semlegességének követelményével összhangban –, hogy teológiai kérdésekben az állam nem foglal állást.

A vallási közösségen belül sajátos csoportot képeznek a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek, amelyeknek a módosítás négy típusát különbözteti meg: vallási egyesület, nyilvántartásba vett egyház, bejegyzett egyház és – az állammal való együttműködés mértékére tekintettel – bevett egyház. A javasolt új magyar egyházi szervezetrendszer széleskörű autonómiát és a hitéleti tevékenységükhöz támogatást biztosít a vallási közösségeknek, egyúttal nővumként tartalmazza az együttműködési megállapodások rendszerének szabályozását. Eszerint az állam a közfeladatok ellátása érdekében (figyelemmel a társadalmi igényekre és a partnerek készségére és lehetőségeire is) a vallási közösségekkel egyes részterületekre vonatkozó egyedi megállapodásokat, egyes bejegyzett egyházakkal pedig történelmi múltjuk, társadalmi elfogadottságuk és

súlyuk, szervezettségük, valamint társadalmi feladatvállalásuk (tehát ésszerű és objektív feltételek) alapján átfogó jellegű együttműködési megállapodásokat köthet. Ezen átfogó megállapodásokat – időtállóságuk biztosítása érdekében – törvényben kell kihirdetni. Az ilyen, sarkalatos törvényben kihirdetett megállapodással rendelkező bejegyzett egyházak az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése szerinti bevett egyházaknak minősülnek. Ezáltal az együttműködésben részes bevett egyházak egy sajátos, az Alaptörvényben foglalt minőséget nyernek el, amely azonban nem jár az egyházi jogi személyiségük megváltozásával.

Bármely vallási közösség (legalább 10 fős taglétszám esetén) vallási egyesületté és így jogi személlyé alakulhat. A vallási egyesületre egyebekben az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény rendelkezései irányadók, azzal, hogy a vallási egyesület alapszabálya – a vallási közösségek autonómiájának elvére tekintettel – a felsorolt törvényi szabályoktól eltérhet. A vallási egyesülettel az állam egyes közcélú tevékenységek ellátására, illetve a hitéleti tevékenység támogatására határozott időre szóló megállapodást köthet.

A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek második kategóriája a már egyházi státusszal rendelkező nyilvántartásba vett egyház. Az e kategóriába kerülés feltétele az szja 1%-os felajánlások alapján igazolható társadalmi támogatottság (ezer szja 1%-os felajánlás 3 év átlagában), és legalább 5 éves vallási egyesületként való működés, amelynek igazolása esetén a vallási egyesület kezdeményezheti nyilvántartásba vett egyházként történő nyilvántartásba vételét. A nyilvántartásba vett egyház a hitéleti célú tevékenységének támogatása céljából jogosult a magánszemélyek által befizetett személyi jövedelemadó külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére és annak állami kiegészítésére, illetve az ennek helyébe lépő juttatásra. E kategória számára is nyitva áll a lehetőség, hogy az állammal határozott időre szóló megállapodást kössön közcélú tevékenység ellátására, illetve a hitéleti tevékenység támogatására. A határozott idő mértékének az egyes szervezeti kategóriákhoz igazodó sávós szabályozása összhangban áll az AB és az EJEK által is elismert állami döntési szabadsággal az együttműködés terén. A megállapodás alapján a nyilvántartásba vett egyház külön törvény szerinti adó-, illetve azzal egy tekintet alá eső más kedvezményben részesülhet.

A nagy társadalmi elfogadottsággal bíró, 5 év átlagában legalább négyezer egyházi szja 1%-os felajánlással rendelkező, és hosszú ideje jogszerűen működő vallási közösségeket a bíróság bejegyzett egyházként veszi nyilvántartásba. Az elvárt működési időtartam legalább 20 éves magyarországi működés vallási egyesületként, illetve 15 éves magyarországi működés nyilvántartásba vett egyházként, vagy legalább 100 éves szervezett nemzetközi működés. A bejegyzett egyház – a nyilvántartásba vett egyházhhoz hasonlóan – a hitéleti célú tevékenységének támogatása céljából jogosult a magánszemélyek által befizetett személyi jövedelemadó külön törvény szerint felajánlott és meghatározott részére és annak állami kiegészítésére, illetve az ennek helyébe lépő juttatásra. Az állammal a bejegyzett egyházak a közcélú tevékenységek ellátása körében átfogó megállapodást köthetnek.

Ebben a fejezetben a jogalkotó külön szabályokat is megállapít azon jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek számára is, amelyek hitéleti tevékenységük vagy közcélú tevékenységük érdekében az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatást nem kívánnak igénybe venni. Ezen közösségek az szja felajánlások igazolása helyett igazolt taglétszámuk – nyilvántartásba vett egyháznál ezer, bejegyzett egyháznál tízezer tag – alapján is magasabb

kategóriába léphetnek. Ez az állammal együttműködést nem igénylő vallási közösségek számára is biztosítja az egyházi jogállás megszerzésének a lehetőségét.

A negyedik jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a bevett egyházak. A bevett egyház valójában olyan bejegyzett egyház, amellyel az állam a közösségi célok érdekében nem egyedi, határozott időre szóló, hanem átfogó megállapodást köt, és ezt törvényben kihirdeti. A bejegyzett egyház bevett egyházi státuszát a megállapodás törvényben történő kihirdetését és a melléklet kiegészítését követően nyeri el.

A módosítás az egyházi jogi személyről szóló alcímben technikai jellegű módosításokat hajt végre, átvezeti az új egyházi kategóriák elnevezését.

Az Ehtv. II/A. Fejezetének újraszabályozása technikai jellegű módosításokat hajt végre, átvezeti az új egyházi kategóriák elnevezését.

Az AB és az EJEB állásfoglalásaira tekintettel az Országgyűlés döntési, mérlegelési szerepe a vallási közösségekkel történő együttműködésre vonatkozóan kizárólag a bevett egyházak tekintetében marad fenn, amely viszont az Alaptörvény rendelkezéseit figyelembe véve indokolt. A törvény általános és garanciális jelleggel rögzíti, hogy a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget - a bevett egyház kivételével - kizárólagos illetékességgel a Fővárosi Törvényszék jegyzi be. Az eljárás során a bíróság kizárólag a törvényben nevesített feltételek fennállását vizsgálja. Egyes, különös szakértelmet igénylő esetekben a bíróság külön törvény szerinti eljárás lefolytatását (nemzetbiztonsági vizsgálat) vagy meghatározott szakképzettségű szakértő eljárásba való bevonását kezdeményezheti.

A törvény a bíróság eljárására – mind a nyilvántartásba vétel, mind az abból való törlés esetén – rövid, 60 napos garanciális határidőt állapít meg. A változás bejelentés határideje 15 nap.

A kérelmet benyújtó vallási közösség nyilvántartásba vételét elrendelő, az azt elutasító, valamint a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozat ellen a kérelmet benyújtó vallási közösség képviselője, a már nyilvántartásba vett jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség képviselője – kizárólag elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje, valamint a köznyelvben meghonosodott neve védelme érdekében - és az ügyész fellebbezéssel élhet.

A bíróság mind az első fokú, mind a jogerős döntés esetében intézkedik annak a kérelmet benyújtó vallási közösség, az ügyész és az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter részére történő kézbesítése iránt.

A bíróság a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek egyes nyilvántartásait elkülönítetten vezeti. A nyilvántartások adatai nyilvánosak. A nyilvántartás adattartalmát garanciális jelleggel szabályozza a törvény.

Annak érdekében, hogy az állampolgárok számára a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségekről elektronikus, ingyenesen bárki számára hozzáférhető adatok álljanak rendelkezésre, az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter adatbázist hoz létre a bíróságtól kapott tájékoztatás alapján, amely nem minősül közhiteles hatósági nyilvántartásnak.

A belső egyházi jogi személy nyilvántartása körében a törvény kimondja, hogy amennyiben a belső egyházi jogi személy nyilvántartásba vételét a bevett egyház, a bejegyzett egyház vagy a nyilvántartásba vett egyház egésze vagy legfőbb szervének képviselője kéri, a bíróság – bevett egyház esetében a miniszter - a belső egyházi jogi személyt külön érdemi vizsgálat nélkül veszi nyilvántartásba. Azonban nem minősül belső egyházi jogi személynek az egyházi jogállással rendelkező vallási közösség által létrehozott gazdasági társaság, alapítvány és egyesület. A nyilvántartásba nem vett belső egyházi jogi személy jogi személyiségét a bevett egyház, a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház egészének vagy legfőbb szervének vagy az adott belső egyházi jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének a bíróságnál bejelentett képviselője vagy a bejegyzett egyház, valamint a nyilvántartásba vett egyház belső szabálya szerint erre feljogosított tisztségviselője igazolja.

A rendelkezés az Ehtv. IV. fejezetét újraszabályozza.

A módosítás egy önálló alcímben foglalkozik a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek támogatásának szabályaival. Ennek keretében kimondja, hogy az állam a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséggel a közcélú tevékenységek ellátására kötött megállapodás keretében e feladatok ellátásához költségvetési támogatást nyújt. A bevett egyház és belső egyházi jogi személye által ellátott közcélú tevékenysége után a hasonló tevékenységet folytató állami vagy helyi önkormányzati intézményekkel azonos mértékű költségvetési támogatásra jogosult, míg a bejegyzett egyház, a nyilvántartásba vett egyház és ezek belső egyházi jogi személyei a velük kötött megállapodás alapján jogosultak legfeljebb ugyanilyen mértékű támogatásra.

Az egyházi köznevelési és szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásaival összefüggő szükségessé vált a közzétételi kötelezettség szabályainak egyértelműsítése. Az intézményfenntartás ugyanis a hatályos jogszabályi környezet alapján nem minősül olyan közfeladat ellátásnak, ami közzétételi kötelezettséggel járna. Az Info. tv. 1. számú melléklete azonban az egyházak sajátosságait nem veszi figyelembe, ezért számos olyan szervezeti, működési, döntéshozatali adat nyilvánosságra hozatalát írja elő, amelyek az egyházak autonómiájával nem férnek össze. A vonatkozó módosítás ezt a problémát rendezi.

Ebben az alcímben rendelkezik a törvény a hitéleti oktatás egyes garanciális szabályairól is.

A törvény garanciális jelleggel rögzíti a valamennyi jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség gazdálkodására vonatkozó általános szabályokat. Eszerint a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség bevételei elsősorban adományokból és egyéb hozzájárulásokból, valamint az ilyen bevételek hasznaiból tevődnek össze. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogszabályban meghatározottak szerint az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatásban részesülhet.

Szintén garanciális szabály, hogy az egyházi jogi személy hitéleti célú bevételeit és azok felhasználását állami szerv nem ellenőrizheti. Az egyházi jogi személynek, valamint a vallási egyesületnek nem hitéleti célra nyújtott támogatás felhasználásának ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi, kizárólag törvényességi szempontok alapján.

A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség működésének szabályai között garanciális jelleggel erősíti meg a törvény, hogy a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség saját hitelvei és szertartási rendje szerint működik. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség részt vállalhat a társadalom értékteremtő szolgálatában, ennek érdekében közcélú tevékenységet végezhet. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség, céljai megvalósítása érdekében, polgári jogi jogviszonyokban korlátozás nélkül részt vehet, ennek keretében jogosult gazdasági társaságot és civil szervezetet létrehozni, azokban részt venni.

A törvény különös védelemben részesíti a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség elnevezését, jelképrendszerét, szertartásrendjét, valamint a köznyelvben meghonosodott nevét. Biztosítja a fokozott szabálysértési- és büntetőjogi védelmet a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségeknek, amely kiterjed a szertartásokra, templomokra és a vallásgyakorlásra rendelt más helyekre, valamint a temetőkre is. Szintén valamennyi jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség számára – jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a jogszabálytervezetek és a jogalkotási koncepciók véleményezésének lehetőségét.

Külön rendelkezést tartalmaz a törvény annak érdekében, hogy a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségen kívüli személyek számára egyértelműen azonosítható legyen, ha az igénybevett szolgáltatás valamely egyház tevékenységéhez kötődik. Ha az egyházi személy vagy a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja nem a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség más tagja számára végez szolgálatot vagy nyújt szolgáltatást, és akár közvetlen, akár közvetett módon a tevékenysége a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségével kapcsolatba hozható, köteles az adott jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség nevét a szolgálat vagy szolgáltatás felajánlása előtt jól látható módon feltüntetni, illetve nyilvánvalóvá tenni.

Az egyházi jogi személy működésének különös szabályai között rendezi a törvény az egyházi jogi személynél történő foglalkoztatás, az egyházi jogi személy által végzett egyes szolgálatok és adatkezelés garanciális szabályait. A törvény lehetővé teszi, hogy az egyházi jogi személy, céljai megvalósítása érdekében, gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenységet, valamint elsődlegesen végzett tevékenysége mellett gazdasági-vállalkozási tevékenységet folytasson. Ehhez kapcsolódóan megállapítja az egyházi jogi személy vonatkozásában gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenységek és az ezekből származó bevételek körét. E tekintetben a bevett egyház és belső egyházi jogi személyei vonatkozásában – az Alaptörvényben foglalt együttműködésre tekintettel – további jogosultságokat is tartalmaz.

A rendelkezés az Ehtv. V. fejezetét újraszabályozza.

A módosítás kimondja, hogy a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg, az azt elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napján. Ha a bíróság a vallási egyesületet nyilvántartásba vett egyházként, illetve bejegyzett egyházként nyilvántartásba veszi, akkor egyidejűleg a vallási egyesületek nyilvántartásából törli. Hasonlóképpen jár el, ha a nyilvántartásba vett egyházat bejegyzett egyházként nyilvántartásba veszi. Amennyiben a miniszter a bevett egyházat nyilvántartásba veszi, erről 15 napon belül értesíti a bíróságot, amely a bevett egyházként történő nyilvántartásba vétel időpontjára visszamenőlegesen törli a nyilvántartásból a bejegyzett egyházat. Így egyértelműen rendezi a szabályozás a vallási közösség jogi személyiségének magasabb egyházi státusz elnyeréséből adódó változását. Egyúttal kimondja, hogy az újonnan nyilvántartásba vett jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség a fentiek szerint nyilvántartásból törölt vallási közösség általános jogutódja.

A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek megszűnhetnek jogutódlással vagy jogutód nélkül. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutódlással, az egyház képviselőjének kérelmére szűnik meg más jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséggel való egyesülése (beolvadás, összeolvadás), illetve két, vagy több jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségre való különválás esetén. Ha a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségből annak tagjai kiválnak, de a nyilvántartásba vett jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség fennmarad, a kiváló tagok új jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget az általános szabályok szerint hozhatnak létre. A kivált tagokat ugyanakkor a korábbi jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség vagyonából részesedés nem illeti meg. A javaslat megoldást kínál arra az esetre is, ha valamely bevett egyház belső szabályai és belső szervezeti felépítése lehetővé teszi belső egyházi jogi személy kiválását: ilyen esetben – figyelemmel a tényre, hogy az állam nem kívánja befolyásolni az egyházak belső életét –, amennyiben a kiválásra sor kerül, annak vagyoni jogi következményeit az állam nem kívánja a bevett egyház belső szabályaitól eltérő módon rendezni, illetve a kiváló belső egyházi jogi személy számára lehetőséget biztosít arra, hogy átfogó megállapodás megkötését kezdeményezze (értelemszerűen a kezdeményezés megítélése során az állam az ilyen megállapodás előfeltételeiként megfogalmazottakra tekintettel jogosult kialakítani álláspontját).

A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutód nélkül szűnik meg, ha feloszlását legfőbb szerve kimondta, a bíróság megszünteti, vagy a bíróság megállapítja megszűnését. A bíróság megszünteti a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget – a bevett egyház kivételével –, ha tevékenysége az Alaptörvénybe ütközik, illetve ha a nyilvántartásba vételt meg kellett volna tagadni. A bíróság megszüntetheti a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséget – a bevett egyház kivételével –, ha tevékenysége súlyos, szándékos és többszöri törvénysértést valósított meg. A bíróság a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség – a bevett egyház kivételével – megszűnését akkor állapítja meg, ha tevékenységével felhagy, és vagyonáról nem rendelkezik. A bíróság ezen esetekben az ügyész keresete alapján jár el.

A bevett egyház az Országgyűlés erre vonatkozó döntése alapján jogutód nélkül szűnik meg, amennyiben az Alkotmánybíróság elvi véleménye alapján a bevett egyház alaptörvénybe ütköző tevékenységet végez. Ugyancsak jogutód nélkül szűnik meg a bevett egyház, amennyiben legfőbb szerve a bevett egyház feloszlásáról határoz vagy, ha tevékenységével felhagy, és vagyonáról nem rendelkezik. Képviselőjének kérelmére jogutóddal szűnik meg a bevett egyház más bevett egyházba való beolvadása vagy összeolvadása, illetve két vagy több bevett egyházra való különválása esetén.

A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jogutód nélküli megszűnése esetén vagyona – a hitelezők követeléseinek kielégítése után – az állam tulajdonába kerül, és közcélú tevékenységre kell fordítani.

A bevett egyház, a bejegyzett egyház és a nyilvántartásba vett egyház jogutód nélküli megszűnése esetén a belső egyházi jogi személyeik is jogutód nélkül megszűnnek. A belső egyházi jogi személy megszűnése esetén a vagyoni kérdéseket az egyházi jogi személy belső egyházi szabálya rendezi.

A 4.§-hoz

A törvény ezen részei a vallási egyesületként, nyilvántartásba vett egyházként, illetve bejegyzett egyházként történő nyilvántartásba vételi kérelem és a csatolandó dokumentumok tartalmának, továbbá benyújtási rendjének, a táborigényes lelkészi szolgálat végzésének és a törvény alapján létrehozandó nyilvántartások, valamint a megállapodások megkötése részletes szabályainak megalkotásához szükséges felhatalmazást biztosítják.

Az 5. §-hoz

A törvény e §-a garantálja a törvénymódosítás hatálybalépése esetére a jelenlegi bevett egyházak jogállásának változatlanságát, illetve a velük megkötött megállapodások tiszteletben tartását.

A 6-7. §-hoz

Ezen rendelkezések célja egyrészt a törvény hatálybalépésekor működő vallási közösségek elhelyezése az új szabályozási rendszerben, másrészt pedig, hogy az AB és az EJEB által támasztott követelményeknek megfelelően orvosolja a korábbi szabályozásból adódó státuszvesztések következményeit. A törvény hatálybalépésekor működő vallási tevékenységet végző szervezetek – a bevett egyház kivételével - a törvény főszabálya értelmében vallási egyesületnek minősülnek. A törvény kedvezményes szabályokat állapít meg azon vallási közösségek esetében, amelyeknek a módosítandó 2011-es szabályozás miatt változott a korábbi – az 1990. évi IV. törvényen alapuló - egyházi jogállásuk, és alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületként, majd vallási tevékenységet végző szervezetekként működtek tovább és most is szerepelnek e szervezetek nyilvántartásában, illetve amelyek ugyan nem alakultak át vallási tevékenységet végző szervezetté, de az 1990-es egyházi törvény alapján szerzett egyházi jogállásuk módosulásával, illetve annak változásával összefüggésben az AB-hez vagy az EJEB-hez fordultak, vagy státuszuk elvesztésével összefüggésben más jogorvoslati eljárást kezdeményeztek. A törvény szerint ugyanis ezek a vallási közösségek a bíróságtól kedvezményes eljárási határidők mellett kérhetik nyilvántartásba vett egyházként vagy akár bejegyzett egyházként történő nyilvántartásba vételüket, amennyiben megfelelnek az általános feltételeknek. A törvény további kedvezményeket állapít meg ezen vallási közösségeknek a nyilvántartásba vételi feltételek között szereplő határidők számításánál. A bíróság pozitív döntése esetén a kedvezményes eljárás lehetőségével élő és aszerint nyilvántartásba vett vallási közösségek a törvénymódosítás hatálybalépésének időpontjára visszamenő hatállyal válnak nyilvántartásba vett, illetve bejegyzett egyházzá.

A módosítás rendelkezik az Országgyűlés előtt folyamatban lévő, vallási tevékenységet végző szervezet egyházként történő elismerésére irányuló eljárások, a bíróság előtt folyamatban lévő, vallási tevékenységet végző szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárások, az Ehtv. 2013. augusztus 1-jén hatályos 14/B. § (2) bekezdése szerinti, folyamatban lévő közigazgatási hatósági eljárások, az Alkotmánybíróság 6/2013. (III. 1.) AB határozata alapján folyamatban lévő egyházi nyilvántartásba vételi eljárások és az Ehtv. 2013. szeptember 1-jétől hatályos 33. § (5) bekezdése szerinti végelszámolására irányuló eljárások megszüntetéséről és a kezdeményező által korábban benyújtott iratanyag visszajuttatásáról.

Azon vallási közösségek bírósági nyilvántartásba vételére, amelyek egyházként történő elismerése iránti kérelmére vonatkozó eljárás az Országgyűlés előtt folyamatban volt, de az Országgyűlés nem döntött, külön, kedvezményes szabályozást állapít meg.

A módosítás arról is rendelkezik, hogy a vallási tevékenységet végző szervezetek vallási egyesületek nyilvántartásába hivatalból történő bírósági átvezetése illeték-és díjmentes.

A 8. §-hoz

A módosítás figyelembe veszi a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szuverén Jeruzsálemi, Rodoszi és Máltai Szent János Katonai és Ispotályos Rend (a továbbiakban: Szuverén Máltai Lovagrend) közötti Együttműködési Megállapodást (nemzetközi megállapodás), és deklarálja, hogy a Szuverén Máltai Lovagrendet, valamint a Megállapodásban kijelölt szervezeteket megilletik az e törvény alapján a bevett egyház belső egyházi jogi személyei által igénybe vehető támogatások, illetve megilletik a vallási közösségek név-, jelkép- és szertartásvédelmét biztosító rendelkezések is.

A 9. §-hoz

A módosítás biztosítja a közfeladat ellátásra megállapodást kötött, jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek támogatásának a további biztosítását is.

A 10.§-hoz

Az Ehtv. sarkalatossági záradékára vonatkozó szabályozás.

A 11.§-hoz

Az Ehtv. preambulumban szövegcsérés módosítás.

A 12. §-hoz

Hatályát veszítő rendelkezés.

A 13. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 14.§-hoz

Az Ehtv. sarkalatossági záradékára vonatkozó szabályozást módosítja.